

den senere tyske Opskrivning, fastholdt sin Praksis og sin en Gang fastslaaede Fortolkning af de paagældende Bestemmelser. Det drejer sig altsaa om to parallelt løbende Lovgivninger. Det er faktisk — i øvrigt uden Sammenligning — det samme, som foreligger ved den fællesnordiske Lovgivning. Selv om man i de fire nordiske Lande vedtager ganske enslydende Lovbestemmelser, er hermed paa Forhaand intet sagt om, at de Fortolkningsspørgsmaal, som disse Lovbestemmelser giver Anledning til, ogsaa vil blive ensartet løst af disse fire Landes Højesteret. Paa samme Maade er det netop gaaet i Markhypotekspørgsmaalet. Lige saa lidt altsaa som den tyske Markdebitor overfor Rigsretsdommen i Leipzig kan paaberaabe sig, at dansk Retspraksis — Højesteret — er kommet til den modsatte Opfattelse af det samme Spørgsmaal, og det endog paa et Tidspunkt, der ligger forud for Rigsrettens Dom i Leipzig, lige saa lidt kan den danske Markkreditor paaberaabe sig den tyske Retspraksis til Gunst for det af ham forfægtede Retsstandpunkt.

Jeg har her søgt at vise, at dansk og tysk Retspraksis paa dette Omraade principielt intet har med hinanden at gøre, men tværtimod maa holdes ude fra hinanden, ikke sammenblandes med hinanden, et Forhold, der hidtil har voldt mange stor Vanskelighed, hvad ogsaa det ærede Medlems Fremstilling af Sagen synes at tyde paa for hans Vedkommende. Men paa lignende Maade, som det gaar med Retspraksis, gaar det ogsaa med Lovgivningen. At Tyskland senere har fundet det passende, rimeligt at vedtage en Opskrivningslov, kan i og for sig ikke sige noget for dansk Rets Vedkommende. Den tyske Opskrivningslov har selvfølgelig alene Gyldighed i Tyskland, idet dette Land jo ikke kan vedtage Love, der har Gyldighed her. Der bliver saaledes ikke Tale om, at de danske Domstole, som udtalt af det ærede Medlem, ved fremtidige Markhypoteksager vil tage den tyske Opskrivningslov i Betragtning. Den danske Retspraksis, hvorefter et Markhypotek kan indfries med Papirmark til Dagskurs, bestaar her i Landet vedblivende uændret, og hermed er jeg jo ved Sagens egentlige Kærne, saaledes som denne har stillet sig ifølge det ærede Medlems Fremstilling. De tyske Domstole har altsaa i dette Spørgsmaal indtaget det modsatte Standpunkt af den danske Højesteret. Ved Rigsretsdommen i Leipzig af 1923 slaas det fast, at der skal finde en Opskrivning Sted i Overens-

stemmelse med de for „Tro og Love“ gældende Principper. Vore Domstole har derimod positivt fastslaaet, at Betaling efter Dagskurs bevirker en Frigørelse for Gælden.

Det ærede Medlem har endelig udtalt sin Betænelighed ved, at vore Domstole saa i flere Aar frem i Tiden skal være tvunget til med Hensyn til Markhypotekerne at give Dom til Betaling i en Mønt, der ikke længere er gældende Betalingsmiddel nogetsteds i Verden. Jeg kan heller ikke dele disse Betæneligheder. Forholdet er i Virkeligheden det samme, som hvor man gaar over fra een Møntsort til en anden. Det vil ikke volde Domstolene her i Landet noget Besvær at afsige en Dom i Reichsmark. Men formentlig har det ærede Medlem heller ikke tænkt paa det rent formelle. Jeg gaar ud fra, at det ærede Medlem har til Hensigt at udtale Betænelighed ved, hvorledes en Markdebitor om 20 Aar skal kunne betale i Papirmark, da disse til den Tid for længst vil være gaaet over i Historien. Men heller ikke her forekommer det mig, at der egentlig foreligger noget Problem. Det ærede Medlem synes at have overset, at Reichsmark allerede med Udgangen af 1920 — nemlig ved Lov Nr. 292 af 28. Juni 1920 om Indførelse af dansk Mønt i Sønderjylland, § 3 — blev ophævet som lovligt Betalingsmiddel i de sønderjydske Landsdele, saaledes at Forpligtelser, der er aftalt i Reichsmark — bortset fra den i Lovens § 1 angivne Undtagelse med Hensyn til særlig Aftale —, fremtidig skal betales i indenlandsk Kronemønt, omregnet efter den til enhver Tid gældende Kurs, og ligeledes er det ved nævnte Lovs § 2 fastslaaet, at Betaling af Markskyld Mand og Mand imellem finder Sted efter Betalingsdagens Kurs, en Bestemmelse, der ogsaa maa gælde for Markhypoteker. Der ligger altsaa ikke efter min Mening i denne Sag det juridiske Problem, som det ærede Medlem har ment, idet Omregning til dansk Mønt finder Sted af sig selv. Som det ærede Medlem derfor forhaabentlig vil se, giver de rent juridiske Betragtninger — jeg har her kun talt Jura — ikke Anledning til ændret Stilling for den danske Regering, hvortil kommer de Betæneligheder, der kan hentes fra Synspunkter, der sikkert vil blive gjort gældende, i hvert Fald fra juridisk Side, at det dog er tvivlsomt, om den danske Lovgivningsmagt overhovedet kunde eller i alt Fald burde vedtage en Opskrivningslov, dels fordi der er hengaaet saa lang Tid under den nuværende Retstilstand, dels